

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

ע"ו 14-03-42544

לפני: כב' סגן הנשיאה יצחק ענבר, השופטת יהודית שבח, השופט שאול שוחט

המעורר יוסף בן בטט
ע"י ב"כ עו"ד דורון עצמון ודוד ידיד

נגד

המשיבה הרשות המוסמכת לפי חוק נכי רדיפות הנאצים
ע"י ב"כ עו"ד שרה שהם ושילי תורן-קרבצ'יק

פסק דין

השופטת יהודית שבח:

ערעור על פסק דינה של ועדת העררים לפי חוק נכי רדיפות הנאצים, תשי"ז-1957, בראשות השופטת בדימוס רחל גרינברג, מיום 18.2.14 לפיה הוכרה זכאותו של המערער לתגמולים רק החל מיום הגשת ההצהרה המפרטת את עילת התביעה, להבדיל מיום הגשת טופס התביעה.

השתלשלות הליכי התביעה

1. המערער, שנולד בבולגריה בחודש ספטמבר 1944, הגיש למשיבה ביום 28.12.08 טופס "תביעה לתגמול" בו ציין רק את פרטיו האישיים, את מועד עלייתו לארץ ואת המחלות שנגרמו לו עקב הרדיפות, ואף את המלל הבא: "נדודי שינה. זיכרונות של הסיפורים על הרדיפה שאמא סיפרה לי", אך לא הוסיף דבר מעבר לכך.

2. ביום 4.1.09 שלחה המשיבה למערער מכתב שהוכתר בנדון לו כ"אישור קבלת מסמכי תביעה", בו ציינה המשיבה כדלקמן:

"אנו מאשרים קבלת מסמכי התביעה על פי החוק שבנדון, ופתחנו תיק תביעה שמספרו 249542. מועד זכאותך לתגמולים, אם תמצא/י זכאית לתגמול, יהיה יום קבלת מסמכי התביעה דהיינו 28.12.09 והתגמולים ישולמו לך החל מתאריך זה. בכל פנייה אלינו, נא ציין/י מס' תיק".

3. חודשיים לאחר מכן, ביום 24.3.09, שלחה המשיבה למערער מכתב נוסף שבו התבקש להמציא לה את המסמכים הבאים: טופס הצהרה על תגמול ממקור נוסף; טופס

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"ו 42544-03-14

הצהרה; מסמכים רפואיים; החלטה מגרמניה בגין שלילת חירות; וטופס בקשה להכרה בפגימה לפי החוק. בסיפא למכתב צוין כי "אי קבלת המבוקש מעכב המשך הטיפול, נבקשך להמציא בהקדם האפשרי".

המערער לא המציא מסמכים נוספים כפי שנתבקש וביום 25.10.10, שנה וחצי לאחר מכן, הוסיפה ושלחה לו המשיבה מכתב נוסף, שנוסחו זהה למכתב מיום 24.3.09, ואף בסיפא לו ציינה כי "אי קבלת המבוקש מעכב המשך הטיפול, נבקשך להמציא בהקדם האפשרי".

4. רק ביום 9.6.11 שלח המערער, באמצעות בא-כוחו, את טופס ההצהרה הסטנדרטי בו מילא את הפרטים הנדרשים, והוסיף הצהרה לפיה "אמי היתה בעוצר בפלובדיב בעת ההריון עמי. בתחילת החודש התשיעי היא עברה להורים בימבול. מאוחר יותר אבי הצטרף אליה אחרי ששניהם גורשו וסבלו מעוצר".

5. המשיבה בדקה את מסמכיו של המערער והכירה בו כנכה רדיפות, ככל הנראה בעילת העוצר, אף שהדבר לא צוין, והעמידה את נכותו על שיעור של 25% בגין תגובה נפשית לרדיפות. אלא שהמשיבה קבעה את זכאותו של המערער החל מיום 1.6.11 – מועד השלמת הגשתם של מסמכי התביעה, להבדיל מיום 28.12.08 שהינו מועד הגשת טופס התביעה לתגמול הראשוני. למותר לציין, כי מועד זקיפה זה גרע מהמערער הפרשים שווי ערך ל-30 תגמולים חודשיים.

המחלוקת

6. בעוד שהמערער טוען שהיום הקובע להכרה בזכאותו הוא יום הגשת טופס התביעה לתגמול, אף אם הוגש בחסר וללא טופס ההצהרה המפרט את נסיבות הרדיפות או את עילת התביעה הפורמלית, טוענת המשיבה כי היום הקובע לתחילת התשלום הינו היום בו פירט המערער את עילת התביעה המקימה את זכאותו על פי חוק הרדיפות. לגישה, אין ניתן להחשיב הגשת טופס שאינו מפרט את עילת התביעה, כהגשת תביעה.

הדיון לפני ועדת העררים

7. את הערר שהגיש לוועדת העררים תמך המערער בשני אדנים מרכזיים: האחד – נוהג המערער טען כי בשנת 2008, עת הגיש את טופס התביעה לתגמול, נהגה המשיבה כדרך קבע לקבוע את מועד הזכאות כמועד הגשת טופס התביעה, כי הוא הסתמך על נוהג זה, וכי המשיבה מנועה מלחדול מנוהג זה, עת לא התריעה בפניו כי תעשה כן ועת סמך על הנוהג

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

ע"ו 14-03-42544

והרע את מצבו; השני – החוק ותקנותיו, מהם עולה כי לא נדרשת קורלציה בין מועד הגשת טופס התביעה לתגמול לבין מועד הגשת ההצהרה ויתר הראיות התומכות בה.

8. המשיבה הכחישה את קיומו של הנוהג הנטען, וטענה כי זה אינו מתיישב עם החוק והתקנות לפיו, מהם עולה לשיטתה כי רק תביעה המפרטת את עובדות המקימות את עילת הזאות- נחשבת כתביעה לצורך תחילת הזכאות.

9. ועדת העררים הנכבדה קיימה בירור ראייתי בשאלת קיומו של הנוהג, במסגרתו שמעה את עדויותיהם של עו"ד ירח שפיר, שכיהן כיועץ המשפטי של המשיבה בשנים 2011-1995; עו"ד בן פורת המייצג כדרך קבע ניצולי שואה; עו"ד מיכל רוזנפלד שעבדה אצל המשיבה כממלאת מקום של מנהל מחלקת תביעות וכעוזרת ליועץ המשפטי של המשיבה במהלך השנים 2011-2009; ועו"ד רביד ליברמן המשמשת בתפקיד מנהלת התביעות במשיבה מאז אפריל 2010. הועדה אף שמעה טיעונים משפטיים בשאלת מועד הזכאות.

פסק דינה של ועדת העררים

10. לאחר שמיעת הראיות הגיעה ועדת העררים הנכבדה למסקנה לפיה "במישור העובדתי, לאחר שבחנו דברי עוה"ד שהעידו בפנינו בסוגיית ה'נוהל' באנו למסקנה כי העורר לא הוכיח קיומו". הוועדה דחתה את עדותו של עו"ד שפיר, שתמך בקיומו של הנוהג הנטען, מצאה את התנהלותו "בלתי מקצועית", וקבעה "דא עקא עדותו הותירה סימני שאלה בנקודות מהותיות הקשורות להתנהלות המשיבה בתקופת כהונתו וסתרה עדותה של עו"ד רוזנפלד ועל כן לא נוכל לאמץ גירסתו". ביחס לעדויותיהם של עוה"ד בן פורת, רוזנפלד וליברמן נקבע כי אף הן "אינן מצביעות על קיומו של נוהג מצד המשיבה", גם זקפה לחובת המערער את אי זימונו של ראש הרשות לשעבר מר פינטו.

11. הוועדה הוסיפה וקבעה כי אף לו הצליח המערער להוכיח את קיומו של הנוהג, לא היה בכך לשנות את התוצאה הסופית מש"לא הניח כל תשתית עובדתית המעידה על הסתמכות על נוהג המשיבה ולנזק שנגרם לו עקב כך", שכן הוברר כי בעת הגשת טופס התביעה "לא היו בידו עובדות היסוד המהוות את עילת התביעה, לא ברור איזה נזק ואי צדק נגרם לו".

12. לאחר דחיית טענת הנוהג, נפנתה הוועדה לבחון את היבטה המשפטי של טענת המערער לפיה מועד הזכאות נקבע כבר ביום הגשת טופס התביעה, ודחתה אף אותה, משלטעמה נוסח התביעה לתגמול, כפי שנקבע בתקנות הינו "נוסח פורמאלי המכיל את הנתונים הדרושים למשיבה לשם קבלת החלטה וביניהם כמובן עילת הנרדפות הנדלית

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

ע"ו 14-03-42544

מסיפור קורותיו של התובע בתקופת השואה והיא בסיס בלעדיו אין להשתכללות התביעה... אנו מקבלים את דברי המשיבה כי רק במקרים אלה ולאחר השלמת התביעה כנדרש מועד התשלום ייקבע מיום הגשת הטופס הנ"ל".

13. כפועל יוצא נקבע "כי הטופס החלקי שהגיש העורר בדצמבר 2008, ללא פירוט עילת נרדפות, לא היה בגדר תביעה עד להשלמתה ביוני 2011".

הטענות בערעור

14. גם בטיעוניו לפנינו השתית המערער את טיעונו על אותם שני אדנים מרכזיים: האחד – הסתמכות על נוהג, שהוכח לשיטתו כדבעי בעדויותיהם של עו"ד שפיר ושל עו"ד פורת. בהקשר זה מלין המערער על כי הוועדה דחתה את גרסאותיהם "כלאחר יד", אף זקפה לחובתו את אי זימונו לעדות של מר פינטו, עת הוכח כי היה זה מר פינטו עצמו שהציע כי במקומו יעיד עו"ד שפיר, שהיה לדבריו הסמכות המשפטית הבכירה יותר והוא זה שקבע את הנוהג הנטען; השני – משילובם של הוראות חוק הרדיפות, התקנות לפיו וכן חוק נכי רדיפות הנאצים (ביטול הגבלת מועדים להגשת בקשה לזכאות) - אין להסיק אלא שמועד הזכאות חופף למועד הגשת התביעה, משבחיקוקים אלו לא קיימת כל אמירה, ולו רומזת, לפיה מועד התשלום מתגבש רק במועד פירוט העילה או הוכחתה.

15. המשיבה תומכת בפסק דינה של וועדת העררים, על כל הנמקותיה, ומדגישה כי טופס ההצהרה, האמור להכיל את הנתונים העובדתיים הרלוונטיים למשיבה לשם קבלת החלטה בדבר קיומה של עילת נרדפות, הינו הבסיס אשר בלעדיו לא משתכלל הטופס לכדי תביעה כמשמעותה בסעיף 6(א) לחוק. לדבריה, הדרישה להצהרה בה יפרט התובע את קורותיו ואת עילת הנרדפות עליה נסמכת תביעתו הינה "תנאי מינימלי בסיסי ואלמנטרי ביותר לבחינת התביעה וזכאותו של התובע. ללא הצהרה כאמור, ולכל הפחות ציון עילת התביעה על גבי הטופס לא ניתן לראות בטופס משום תביעה, ודאי לא תביעה שלמה ברת החלטה". לטעמה, "לא יעלה על הדעת כי אדם יגיש בקשה או תביעה לגורם כלשהו, מבלי שידוע לו כלל האם הוא עומד בקריטריונים הבסיסיים המקנים לו את הזכות אותה הוא מבקש...".

המשיבה דוחה את הטענה לפיה מהווה הסיפא למכתבה מיום 4.1.09 התחייבות או מצג לשלם את התגמולים באופן רטרואקטיבי, שכן זו אינה אלא "אישור אוטומטי אשר מטרתו להניח את דעתו של הנכה כי פנייתו התקבלה והועברה לטיפול", ותו לא.

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

ע"ו 14-03-42544

דיון והכרעה

16. ראשית, יש להכריע בטענת המערער לפיה שגתה הוועדה משדחתה את טענתו בדבר קיומו של נוהג מתמשך לקבוע את מועד הזכאות כיום הגשת טופס התביעה, משזו הוכחה כדבעי עת נסמכה על עדויותיהם של עו"ד ירח שפיר ושל עו"ד בן פורת.

נראה כי אין מנוס מהמסקנה כי עסקינן בממצא עובדתי מובהק, שנקבע לאחר שמיעת עדויות לא מעטות, שהועדה התרשמה מהן מכלי ראשון ובאופן בלתי אמצעי. ואין צורך להכביר מלים על מושכלות היסוד לפיהן ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בממצאים עובדתיים אלא במקרים חריגים בלבד, שאין המקרה שלפנינו נמנה עליהם. על אחת כמה וכמה דברים אמורים עת בענייננו חלה הסיפא להוראת סעיף 17(ח) לחוק הרדיפות, הקובעת כי:

"על החלטתה של ועדת העררים ניתן לערער לבית המשפט המחוזי תוך 30 יום מיום מתן ההחלטה, ואם ניתנה בהיעדר המערער – מיום שנמסרה לו ההחלטה, אך אין לערער אלא בנקודה משפטית בלבד".

באין נוהג, נשמטת מתחת לרגלי המערער טענת ההסתמכות על הנוהג.

17. אלא שבמסקנה דלעיל לא מוצה הדיון בשאלת ההסתמכות. אי התערבותה של ערכאת הערעור בממצאה העובדתי של ועדת העררים, לפיו לא הוכח לפניה קיומו של נוהג כללי, אינה דנה לשבט את הטענה הנוספת בדבר התחייבות פרטנית שניתנה למערער במכתבי המשיבה.

כפי שפורט לעיל, הודיעה המשיבה למערער במכתבה מיום 4.1.09 כי מועד זכאותו לתגמולים, אם יוכר כנכה רדיפות "יהיה יום קבלת מסמכי התביעה דהיינו 28.12.09 והתגמולים ישולמו לך החל מתאריך זה". קשה לתאר אמירה מפורשת יותר מאמירה זו, המצהירה "ברחל בתך הקטנה", באופן שאיננו מצריך פרשנות, כי היה זכאותו של המערער תוכר, תחל זכאותו לתגמולים כבר ביום 28.12.09. המסקנה בדבר קיומו של מצג במכתב המשיבה מיום 4.1.09 מקבלת משנה חיזוק בשני המכתבים הנוספים ששלחה המשיבה למערער בשנתיים שלאחר מן, בהם התריעה בפניו כי מחדל אי הגשת המסמכים הנוספים רק "מעכב המשך הטיפול", בלא שכללה בהם, ולו ברמיזה, אמירה לפיה עלול העיכוב להשפיע על מועד הזכאות, אף לא סייגה את שנאמר במכתבה מיום 28.12.09.

18. הנה כי כן, המערער רשאי היה להניח כי המשיבה הבטיחה לו כי בכל מקרה יקבל את תגמוליו החל מיום הגשת התביעה, כפוף כמובן להוכחת עילת הנרדפות, ועל כן לא הזדרז

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

ע"ו 14-03-42544

בהגשת ההצהרה והמסמכים הנוספים. הטענה לפיה לו ידע כי מועד הזכאות יידחה למועד הגשת ההצהרה, היה מגיש את מסמכיו קודם לכן, ובכך שינה מצבו לרעה- ראויה להישמע.

19. אף שדי במכתבה של המשיבה מיום 4.1.09 כדי לקבל את הערעור, לא נפטור את עצמנו מדיון כללי בשאלת מועד הזכאות, משהמשיבה טוענת כי מדובר בשאלה עקרונית המתעוררת בתיקים נוספים.

20. סעיף 6(א) לחוק הרדיפות קובע כי "התובע תגמול לפי חוק זה יגיש לרשות המוסמכת בקשה בצירוף ראיות הדרושות להוכחת תביעתו כפי שייקבע בתקנות".

תקנות נכי רדיפות הנאצים (בקשה לתגמול) תשי"ז-1957 קובעות כי בקשה לפי סעיף 6 לחוק הרדיפות תוגש "לפי הנוסח שנקבע לה בטופס שאפשר להשיגו במשרד הרשות המוסמכת", וכי יש לצרף לה את האישורים המפורטים בתקנה 2 (שעניינם בהגשת תביעה לשלילת חירות לשלטונות גרמניה); לציין "עובדות מסויימות" (שעניינן מקום מושבו של התובע בשנים 1933-1954) כנדרש בתקנה 3; וכן לצרף את ה"ראיות הדרושות להוכחת העובדות שפורטו בטופס הבקשה ובתקנה 3", כנדרש בתקנה 4.

21. אכן המונח עילת תביעה אינו מוזכר בסעיפים לעיל, כפי שטוען ב"כ המערער, אף לא מופיע בטופס התביעה וההצהרה, אולם אין בכך כדי לסייע בפתרון השאלה שבמחלוקת. מקובל אף עלינו שטופס כלשהו, שאינו מציין את עילת הנרדפות (כגון: עוצר, גירוש, פחד, וכו'), ושעילת הנרדפות אינה משתמעת מן המפורט בו, אינו יכול להיחשב ככתב תביעה המכיל עילת תביעה.

נוכח הכלל הבסיסי לפיו יש להביא בכתב התביעה פרטים על העובדות העיקריות המהוות את עילת התובענה ואימתי נולדה, הרי ברי כי טופס תביעה שאין עולה ממנו נרדפות אף בהינתן שכל האמור בו הינו נכון, הינו טופס בלבד, להבדיל מטופס תביעה.

22. אלא שהנחת יסוד זו אינה משליכה על מועד הזכאות. תקנה 100 לתקנות סדר הדין האזרחי קובעת כי:

**"בית המשפט או הרשם רשאי, בכל עת, לצוות על מחיקת כתב תביעה נגד
הנתבעים, כולם או מקצתם, על יסוד אחד מהנימוקים האלה:**

(1) אין הכתב מגלה עילת תביעה

(2) "...

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

ע"ו 14-03-42544

התרופה העומדת לרשות נתבע, שכתב התביעה נגדו אינו מגלה עילה, הינה עתירה למחיקתו על הסף. נתבע שאינו עותר למחיקת התביעה פותח את הפתח בפני התובע לעתור לתיקון תביעתו.

23. עת המשיבה אינה מודיעה לתובעים השונים כי היא אינה מתייחסת לטופס התביעה שהגישו כאל תביעה ולא דוחה אותה, אלא מותירה אותה תלויה ועומדת בתיק פתוח, אף מאפשרת ארכה לתיקונה ולהשלימה, רואים אותה כמי שמצהירה על הסכמתה לתיקון התביעה. בהינתן שהתביעה המתוקנת התקבלה לגופה בסופו של יום, אין לאפשר למשיבה לפקוד על התובע את עוון הגשת התביעה באופן פגום, על דרך "קיצוץ" בסעדיו והגבלת זכאותו רק למועד התיקון. עם התיקון נרפא הפגם, ורואים את התביעה ככזו שהוגשה כהלכה במועד הגשתה.

24. גישת המשיבה באישור הזכאות רק מרגע השלמת המסמכים משדרת מסר סותר ומבלבל. מצד אחד- המשיבה מתייצגת כמי שמגלה רוחב לב ו"רגישות מיוחדת" בטיפול בעניינם של הניצולים עת אינה ממחרת לדחות את תביעותיהם על אף חסר כזה או אחר במסמכים או מחמת אי פירוט מספק של עילת הנרדפות, וממתינה בסבלנות להשלמת הליך הגשת המסמכים הנדרשים (ראו לעניין זה סעיפים 55 55 67 לעיקרי הטיעון של המשיבה). מן העבר האחר – המשיבה מאשרת תשלום רק מיום השלמת הגשת המסמכים. כלומר, אף שהמשיבה מציגה מצג בדבר אורך רוח והמתנה, בפועל היא נוקטת בסנקציה הזזה לחלוטין לתוצאה שהייתה מתקבלת לו דחתה את התביעות "שטרם הבשילו", ואלו היו מוגשות בשנית רק בהתאסף כל המסמכים שנדרשו ע"י המשיבה.

25. אמנם יש להטות אוזן קשבת לחששה של המשיבה לפיו "לא יעלה ע(כ)ל כי אדם יגיש בקשה או תביעה לגורם כלשהו, מבלי שידוע לו כלל האם הוא עומד בקריטריונים הבסיסיים המקנים לו את הזכות אותה הוא מבקש...יתכן שכלל לא היה זכאי לגמלה", אלא שחשש זה רלבנטי רק לניצולים שתנאי רדיפתם לא הוכרו ככאלו המקנים זכאות, לגביהם אכן אין מקום לאפשר "לתפוס תור" על דרך הגשת תביעה מחוסרת עילה, תוך המתנה וצפי לשינוי חקיקתי או לחידושי הלכה שירחיבו את מעגל הזכאים. בענייננו אין לחשש זה על מה שיסמוך, שהרי עילת העוצר החלקי בהתייחס ליהודי בולגריה הוכרה כבר בהחלטת ועדת העררים בו"ע 1733/07 הרשקו נ' הרשות המוסמכת, שניתנה ביום 12.05.2008 (ואושרה ע"י בית המשפט המחוזי בפסק דין מיום 1.6.2009, בע"א 1828/08). בהחלטה זו הוכר לראשונה העוצר החלקי שהונהג בערים שונות בבולגריה וברומניה בתקופת השואה כנסיבה העשויה לעלות לכדי

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

ע"י 42544-03-14

שלילת חרות, המוכרת כעילה המקימה זכאות. המערער בענייננו הגיש את תביעתו למשיבה עוד קודם למועד זה, ביום 28.12.08.

26. מועד הזכאות לקבלת התגמולים עולה על המדוכה חדשות לבקרים בהקשרים שונים (ערר שהוגש באיחור, ערר שהוגש בחלוף שנים מדחיית התביעה בהסתמך על חידוש הלכה שהרחיב את מעגל הזכאים, ערר שהוגש ע"י יורשי ניצול שנפטר, וכו'). סקירת הפסיקה בהקשרים אלו מעלה מועדי זכאות שונים, שנקבעו בשים לב למהות, להקשר ולמידת השיהוי, ושהמוקדם שבהם הינו יום הגשת התביעה. למותר לציין שהניצולים לא זכו מעולם לפיצי רטרואקטיבי בגין התקופה החל מתום הרדיפות, אף לא בגין תקופת שבע השנים שלפני מועד הגשת התביעה, תקופה לה זכאי ניזוק בתביעת נזיקין רגילה. אף חוק נכי הרדיפות (ביטול הגבלת מועדים להגשת בקשה לזכאות), התשנ"ח-1998, הגביל בסעיף 3 שבו את מועד הזכאות "אלא מהאחד בחודש שבו הגיש בקשה לתגמול לפי סעיף 6 לחוק העיקרי".

27. צמצום נוסף בזכויות, הדוחה את מועד הזכאות מיום הגשת התביעה אל עבר יום "פירוט העילה" או אל עבר יום "הגשת ההצהרה", מכרסם שלא במידה הראויה בזכויות הניצולים, ואינו עולה בקנה אחד עם הגישה המוצהרת בדבר החובה המוסרית לפרש את חוק נכי הרדיפות "ברוחב לב ומתוך רצון להיטיב עם הנכה" (דנ"א 11196/03 יוסף גרנות נ' הרשות המוסמכת).

התבוננות על יום הגשת התביעה, עת עסקין בתביעה בגלגולה הראשון, כעל היום המשקף נכונה את מועד הזכאות, מהווה איזון ראוי בין השיקולים השונים. וכפי שצוין ע"י כבוד השופט רובינשטיין בפסק דין ארלזוב:

"לא למותר לציין כי אף שמשמעות הלכת גרנות היא כי יכול שהמשיבים סבלו בשנת 1943 "שלילת חירות" בת תביעה, גם אם תתקבל עמדתם לאחר בדיקה בהתאם להלכה זו, לא יזכו בפיצוי למפרע ממועד התרחש העוולות הקשות אלא ממועד הגשת התביעות (1998-2000) וגם בכך יש מעין איזון".
(רע"א 2620/07 הרשות המוסמכת נ' סטלה ארלזוב ואח')

וקן דברי כבוד השופט שוהם בפסק דין מימון:

"ראוי אף להידרש לאמרת האגב של השופט א. רובינשטיין בעניין ארלזוב בעניין מועד הזכאות לקבלת התגמולים, ולפיה אם יתקבלו ערעורי המבקשים, בהתאם להלכה החדשה בעניינם, הללו לא יזכו בפיצוי למפרע ממועד התרחש

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

ע"ו 14-03-42544

העוולות הקשות אלא ממועד הגשת התביעות (1998 – 2000) וגם בכך יש
מעין איזון. דברים אלו מחזקים את המסקנה כי מועד הגשת התביעה הוא
המועד הראוי לתחילת תשלום התגמולים למבקשים, משום שמועד זה מאזן
נכונה בין מועד התרחשות הנזק לבין העובדה כי התביעות לקבלת התגמולים
מוגשות זמן ניכר לאחריו" (רע"א 8745/11 מימון נ' הרשות המוסמכת).

28. אמליץ, אפוא, לחבריי לקבל את הערעור ולקבוע את מועד הזכאות כיום הגשת
התביעה. בנסיבות העניין וכנקוט בידינו בערעורים אלו, אין צו להוצאות.

יהודית שבח, שופטת

סגן הנשיאה יצחק ענבר:

אני מסכים לפסק דינה של חברתי, השופטת י' שבח.

אף בעיני תמוה כיצד מבקשת המשיבה לחזור בה מהתחייבותה המפורשת הכלולה במכתבה
מיום 4/1/09, שאינה משתמעת לשתי פנים, לפיה מועד זכאותו של המערער לתגמולים, אם
יזכר כנרדף, "יהיה יום קבלת מסמכי התביעה דהיינו 28.12.09 והתגמולים ישולמו לך החל
מתאריך זה". הדברים מדברים בעד עצמם ואין סיבה שלא לייחס להם את מלוא המשקל
הראוי.

זאת ועוד אחרת: כמו חברתי אף אני סבור, כי חששה של המשיבה, לפיו מימוש התחייבותה
דלעיל ייצר תמריץ להגשת תביעות נטולות עילה שמטרתן "לתפוס תור" תוך ציפייה לשינוי
חקיקתי או פסיקתי - הנו חשש שווא. מעבר לנימוקיה של חברתי (בפסקה 25 לפסק דינה)
אבקש להדגיש, כי דבר לא מונע מהמשיבה להורות על דחיית תביעות כאלו ובלבד שניתנה
לתובע קודם לכן - כמתחייב מהחובה המוסרית לסייע לניצולים ככל האפשר במימוש זכאותם -
הזדמנות להשלים את התיעוד החסר, אך לא נעשה כן. בשולי הדברים אציע למשיבה לשקול

9 מתוך 10

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

ע"ו 14-03-42544

להוסיף לפנייתה לתובע מועד קונקרטי, שעד אליו עליו להמציא למשיבה את התיעוד החסר (לדוגמא: תוך 60 יום), תוך שיובהר לתובע באותה פניה כי אי-המצאת התיעוד, כשלעצמה, עלולה להוביל לדחיית התביעה. בכך בלבד די כדי להפיג את חששה הנדון של המשיבה.

יצחק ענבר, סגן נשיאה

השופט שאול שוחט:

אני מסכים.

שאול שוחט, שופט

הוחלט כאמור בפסק דינה של השופטת י' שבה.

המזכירות תמציא העתק פסק הדין לצדדים.
ניתן היום, א' כסלו תשע"ה, 23 נובמבר 2014, בהעדר הצדדים.

שאול שוחט, שופט

יהודית שבה, שופטת

יצחק ענבר, סג"נ
אב"ד